

ZASADY DEBATY EKSPERCKIEJ

Instalacja termicznego przekształcania odpadów w Piekarach Śląskich – fakty, obawy, pytania

Piekary Śląskie, 22 października 2026 r.

1. Informacje podstawowe

Termin	czwartek, 22 października 2026 r., godz. 18:00 (wejście na salę od 17:30); planowane zakończenie ok. 22:00
Miejsce	Spółdzielczy Dom Kultury w Piekarach Śląskich, Kazimierza Wielkiego 1
Moderator	niezależny dziennikarz
Transmisja	na żywo na kanałach Piekary Info
Wstęp	wolny, do wyczerpania miejsc na sali

2. Formuła debaty

1. Debata ma charakter ekspercki, otwarty i publiczny. Biorą w niej udział dwie strony reprezentujące różne stanowiska wobec instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych. Obie strony mają jednakowe prawa.
2. Debata składa się z sześciu bloków tematycznych, otwartej części pytań z sali i podsumowania. W każdym bloku obie strony odpowiadają na te same dwa pytania, naprzemiennie i w równym czasie.
3. Każda strona ma prawo do eksperta w każdym z bloków. Strona sama wskazuje, który ekspert reprezentuje ją w danym bloku – może to być ta sama osoba w kilku blokach lub różne osoby.
4. Obie strony zasiadają przy jednym stole, w układzie symetrycznym względem moderatora, z taką samą liczbą miejsc i mikrofonów.
5. Strony przekazują potwierdzenie udziału oraz imiona, nazwiska swoich ekspertów do dnia 19 października 2026 r. Dane te służą wyłącznie do przygotowania tabliczek i zapowiedzi moderatora.
6. Jeżeli strona nie wskaże ekspertów, debata odbędzie się bez ich udziału, a na pytania będą odpowiadać eksperci obecni na debacie..

3. Moderator

1. Debatę prowadzi niezależny moderator – dziennikarz, niezwiązany z żadną ze stron. Żadna ze stron nie ingeruje w sposób prowadzenia debaty.
2. Wyłącznie moderator udziela głosu – stronom, ekspertom i publiczności. Nikt nie zabiera głosu bez jego zgody.
3. Moderator otwiera każdy blok krótkim wprowadzeniem, zadaje pytania i rozstrzyga o udzieleniu prawa do riposty.
4. Moderator może zadać pytanie doprecyzowujące, pod warunkiem że zada je obu stronom. Może przerwać wypowiedź, która przekracza czas, odbiega od tematu bloku lub zawiera uwagi osobiste.
5. Decyzje moderatora w sprawach przebiegu debaty są ostateczne.

4. Przebieg debaty

Każdy blok tematyczny przebiega tak samo:

1. wprowadzenie moderatora – do 2 minut;
2. pytanie 1 – odpowiedzi ekspertów obu stron i ewentualne riposty;
3. pytanie 2 – odpowiedzi ekspertów obu stron i ewentualne riposty;
4. pytania z sali dotyczące tematu bloku – do 15 minut.

Po zakończeniu wszystkich bloków tematycznych odbywa się otwarta część pytań z sali, a następnie podsumowanie. Harmonogram debaty znajduje się w punkcie 11.

5. Zasady wypowiedzi

1. **Naprzemiennność.** Strony odpowiadają na pytania naprzemiennie – przy każdym kolejnym pytaniu jako pierwsza odpowiada inna strona. Każda strona odpowiada jako pierwsza tyle samo razy. Która strona odpowiada pierwsza na pierwsze pytanie debaty, rozstrzyga losowanie przeprowadzone przed rozpoczęciem debaty w obecności przedstawicieli obu stron; kolejność na pytanie zamykające ustala osobne losowanie.
2. **Czas odpowiedzi.** Ekspert każdej ze stron ma na odpowiedź na pytanie do 3 minut. Na pytanie zamykające każda strona ma łącznie do 4 minut i sama wskazuje, kto w jej imieniu odpowiada.
3. **Prawo do riposty.** Po wypowiedzi drugiej strony każda strona może poprosić o ripostę trwającą do 1 minuty. Riposta służy wyłącznie do wskazania:
 - błędu merytorycznego lub faktograficznego,
 - nieprawdziwego, nieistniejącego lub błędnie przytoczonego źródła,
 - przypisania stronie poglądu, którego nie wyraziła.
4. Prośbę o ripostę sygnalizuje się moderatorowi podniesieniem ręki w trakcie lub po wypowiedzi drugiej strony. Moderator udziela riposty po zakończeniu tej wypowiedzi. Każdej stronie przysługuje jedna riposta do każdego pytania. Na ripostę nie przysługuje riposta. Moderator może odmówić riposty, która nie mieści się w powyższych przesłankach lub wprowadza nowy wątek.
5. **Zasada źródła.** Przywołując dane liczbowe, badania lub przepisy, mówca wskazuje źródło w sposób pozwalający je zidentyfikować (autor lub instytucja, nazwa dokumentu, rok). Moderator może poprosić o wskazanie źródła każdą ze stron.
6. Uczestnicy nie przerywają sobie nawzajem, nie komentują wypowiedzi poza czasem przyznanym przez moderatora i powstrzymują się od uwag osobistych.
7. W panelu nie wyświetla się prezentacji, filmów ani grafik. Ekspersi mogą korzystać z własnych notatek.

6. Pytania z sali

1. Pytania z sali zadawane są po zakończeniu każdego bloku i dotyczą jego tematu. Na pytania z sali w każdym bloku przewidziano do 15 minut.
2. Po zakończeniu wszystkich bloków tematycznych odbywa się otwarta część pytań z sali, trwająca do 20 minut. Pytania mogą w niej dotyczyć każdego z tematów debaty. Zasady określone w kolejnych punktach stosuje się do obu części pytań z sali.
3. Chęć zadania pytania zgłasza się przez podniesienie ręki. Głosu udziela moderator.
4. Pytanie powinno być krótkie (do 30 sekund) i nie może być wystąpieniem ani wypowiedzią programową. Pytający może skierować je do obu stron lub do jednej z nich.
5. Strona, do której skierowano pytanie, odpowiada w czasie do 1 minuty. Druga strona może odpowiedzieć na to samo pytanie w takim samym czasie.

6. Moderator może łączyć pytania o podobnej treści i dba o to, by głos otrzymały osoby o różnych poglądach.

7. Zasady obowiązujące na sali

1. Na sali obowiązuje zakaz wnoszenia, eksponowania i rozdawania banerów, plakatów, transparentów, ulotek oraz innych materiałów z hasłami. Zakaz obowiązuje jednakowo publiczność i obie strony debaty.
2. Publiczność nie przerywa wypowiedzi okrzykami, ani w inny sposób zakłócający przebieg debaty.
3. Moderator może upomnieć osobę naruszającą zasady, a po ponownym naruszeniu poprosić ją o opuszczenie sali.

8. Transmisja, nagranie i prawa do materiału

1. Debata jest nagrywana w całości i transmitowana na żywo na kanałach Piekary Info.
2. Obie strony mają jednakowe prawo do emisji i wykorzystania nagrania – w całości lub we fragmentach – na własnych kanałach. Pełne nagranie zostanie przekazane obu stronom w ciągu 3 dni od debaty.
3. Strony, publikując fragmenty nagrania, nie zniekształcają sensu wypowiedzi uczestników.
4. Udział w panelu oznacza zgodę na utrwalenie i rozpowszechnienie wizerunku oraz wypowiedzi w ramach transmisji i nagrania. Osoby na sali przyjmują do wiadomości, że sala jest objęta rejestracją obrazu i dźwięku. Administratorem danych jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Piekarach Śląskich

9. Bloki tematyczne i pytania

Pytania są jednakowe dla obu stron. Zostały przekazane obu stronom z wyprzedzeniem i nie ulegną zmianie.

Blok 1. Transformacja: czym ogrzejemy miasta po węglu?

- 1.1 Czy duże miejskie sieci ciepłownicze można dziś ogrzewać bez spalania czegokolwiek – samymi pompami ciepła, słońcem, geotermią i biogazem?
- 1.2 Gaz, biomasa, odpady, węgiel z wychwytem CO₂: które z tych paliw za dwadzieścia lat będzie dla mieszkańca najtańsze i najczystsze – i dlaczego?

Blok 2. Odpady jako paliwo: odzysk czy porażka?

- 2.1 Czy spalanie odpadów to odzysk energii, czy przyznanie się do porażki recyklingu?
- 2.2 Czy Polska ma już za dużo spalarni, czy wciąż za mało – i co dziś dzieje się z odpadami, których nie da się przetworzyć?

Blok 3. Bezpieczeństwo: co może pójść nie tak?

- 3.1 Spalarnie płoną, wybuchają i trują przy awariach – ile w tym prawdy?
- 3.2 Czym różni się życie obok spalarni od życia obok ciepłowni węglowej – zapach, hałas, ciężarówka, popioły?

Blok 4. Emisje: spalarnia czy komin obok?

- 4.1 Co jest groźniejsze dla powietrza w śląskim mieście: spalarnia odpadów czy domowe piece i ciepłownie węglowe?
- 4.2 Czy z komina spalarni wychodzi coś, czego nie ma w dymie z innych kominów – i czy właśnie tego powinniśmy się bać?

Blok 5. Zdrowie: czy obok spalarni częściej się choruje?

- 5.1** Czy mieszkając obok spalarni, częściej choruje się na raka, ma się problemy z płodnością, a dzieci rodzą się z wadami? Skąd to wiemy?
- 5.2** Dioksyny w jajach, w mleku, w glebie: czy obecność trucizny w środowisku oznacza, że ktoś się nią truje – i jak ustalić, skąd pochodzi?

Blok 6. Nadzór: kto pilnuje spalarni?

- 6.1** Kto pilnuje spalarni, gdy już działa – i czy ktoś może ją zamknąć, jeśli przekracza normy?
- 6.2** Czy zgoda na zmianę planu miejscowego przesądza o budowie spalarni, czy dopiero otwiera jej sprawdzanie?

Podsumowanie – pytanie zamykające do obu stron

Czego dziś jeszcze nie wiemy o instalacji w Piekarach i kiedy mieszkańcy się tego dowiedzą?

10. Postanowienia końcowe

1. Zasady debaty zostały przekazane obu stronom przed debatą i obowiązują jednakowo wszystkich uczestników.
2. Sprawy nieuregulowane w niniejszych zasadach rozstrzyga moderator.
3. Kontakt w sprawach organizacyjnych: Iwona Wons, sekretariat.mpec@ec-remondis.pl, tel, + 48 32 767-07-75

11. Harmonogram debaty

Godzina	Część debaty
18:00	Otwarcie: moderator przedstawia zasady i uczestników
18:10	Blok 1. Transformacja: czym ogrzejemy miasta po węglu?
18:43	Blok 2. Odpady jako paliwo: odzysk czy porażka?
19:16	Blok 3. Bezpieczeństwo: co może pójść nie tak?
19:49	Blok 4. Emisje: spalarnia czy komin obok?
20:22	Blok 5. Zdrowie: czy obok spalarni częściej się choruje?
20:55	Blok 6. Nadzór: kto pilnuje spalarni?
21:28	Otwarta część pytań z sali – pytania dotyczące wszystkich tematów debaty
21:48	Podsumowanie: pytanie zamykające do obu stron
ok. 22:00	Zakończenie

Godziny mają charakter orientacyjny i uwzględniają maksymalne czasy wypowiedzi. Moderator może skrócić lub wydłużyć poszczególne części, zawsze w równym stopniu dla obu stron.